



Akademia  
Pomorska  
w Słupsku



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА  
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА  
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)  
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ  
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ  
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами  
II Міжнародної науково-практичної конференції**



Мукачево  
12-13 травня 2022 року



*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет  
вченою радою Мукачівського державного університету  
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

## **C 91**

**Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів** : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево) . Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

### **Редакційна колегія:**

**Щербан Т.Д.** – д-р психол. наук, професор (голова);

**Гоблик В.В.** – д-р екон. наук, професор;

**Кобаль В.І.** – канд. пед. наук, доцент;

**Шігош В.А.** – канд. екон. наук, доцент;

**Максютова О.В.** – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несе автори публікації.

<b>ГОМОВИЧ О.Я. Нетрадиційні методи навчання на уроках у початковій школі</b>	56
<b>ГОПОНЬКО С. І., ХОМА О. М. Вивчення елементів синтаксису в початковій школі на компетентнісних засадах .....</b>	58
<b>ГРАБ М. В. Інтеграція як одна із складових забезпечення якості природничої освіти майбутніх педагогів .....</b>	60
<b>ДЖАНДА Г. Б. Компоненти наступності професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів на засадах праксеологічного підходу .....</b>	62
<b>ДІДИК Я.В., ЛІБА О.М. Задачі як засіб розвитку творчого мислення молодших школярів на уроках математики .....</b>	65
<b>ДОБОШ О. М. Підвищення ефективності освітнього процесу в ЗВО за допомогою робочих зошитів .....</b>	67
<b>ДОБОШ О. М., КАРАМАНИЧ О.В. Професійна діяльність керівників (менеджерів) закладів освіти в полікультурному освітньому середовищі .....</b>	69
<b>ДОБОШ О. М., КОНКУС Р.А. Хмарні сервіси GOOGLE в аспекті управління ЗДО .....</b>	70
<b>ДОБОШ О. М., РУСАНЮК М.В. Технологія проектування розвитку ЗДО .....</b>	73
<b>ДОБОШ О. М., СЕМСИЧКО І.В. Медіакомпетентність сучасного педагога як складова професійної компетентності .....</b>	75
<b>ДОБОШ О. М., ХАЛАН Т.Ю. Підготовка майбутніх вихователів до формування доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку: виклики сьогодення ...</b>	77
<b>ЗУБ Н. Формування комунікативно-компенсаторної компетенції учнів старшої школи на уроках англійської мови .....</b>	78
<b>ЗЯБЛОВСЬКА Д.С. Аналіз структури та змісту професійних компетентностей в освітніх програмах підготовки дизайнерів в Україні та Данії .....</b>	80
<b>ІВАНИЦЬКА О. Formation of intercultural competence of senior school learners in english lessons on the basis of local history material .....</b>	82
<b>ЙОВБАК А. В., ФЕНЧАК Л.М. Уплив сімейного виховання на формування особистості здобувача початкової освіти .....</b>	84
<b>КАМПОВ Н.В. Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів у системі розвивального навчання на уроках української мови .....</b>	86
<b>КАС'ЯНЕНКО О.М. Сучасні форми роботи корекційного педагога з батьками дитини з особливими освітніми потребами .....</b>	88
<b>КАС'ЯНЕНКО О.М., МАТЬОЛА І. В., СЮГАЙ Є. В. Шляхи здійснення індивідуального підходу в процесі розвитку мовлення дошкільників .....</b>	90
<b>КАЧУР М.М., СТЕПАНОВА Л.П. Професійна підготовка вчителів мистецтва у системі полікультурної освіти .....</b>	92
<b>КИРИТА В., ФЕНЧАК Л.М. Особливості навчання сучасних школярів через призму теорії поколінь .....</b>	93
<b>КОБАЛЬ В.І., ЗАГОРОДНЯ Г.В. Мотивація педагогічних працівників ЗДО як функція управління персоналом .....</b>	95
<b>КОСТИЧ М.В., МИХАЙЛОВА К.В. Пізнавальна активність як прояв інтересу дитини до навколошнього світу .....</b>	97
<b>КОСТЬ Е. Ю., САМОФАЛ Л. О., ЛАЛАК Н. В. Вплив сім'ї та ЗЗСО на формування моральних цінностей дітей молодшого шкільного віку .....</b>	99
<b>КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Навчальна практика як компонент розвитку творчого мислення здобувачів вищої педагогічної освіти .....</b>	101
<b>КУЗЬМА О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості національно-патріотичного виховання у початковій школі .....</b>	103
<b>КУРТА Я. The use of authentic materials for the formation of english linguistic and socio-cultural competence of secondary school learners .....</b>	105
<b>ЛАВРЕНОВА М.В. Освітній процес в умовах воєнного стану .....</b>	107

## ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ДОБРОЗИЧЛИВОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Характерною особливістю нашого часу є зростання агресивних тенденцій, що відображає одну з найгостріших соціальних проблем нашого суспільства. У зв'язку з цим посилюється інтерес до гуманістичних аспектів виховання дітей.

Одна з гуманістичних тенденцій – це доброзичливість. Формування доброзичливості набуває важливого значення, оскільки вона є базовою якістю особистості. Актуальним завданням закладів дошкільної освіти на сучасному етапі є формування гуманної особистості, яка здатна до доброзичливих вчинків.

Проблема формування доброзичливості у дітей дошкільного віку зумовлена суспільними викликами. Такі негативні явища, як: агресивність, відчуженість, жорстокість, байдужість, ворожість спостерігаються вже у дитячому, а також у підлітковому та дорослому середовищі. В ранньому віці дитина вперше вступає у взаємини з іншими людьми. І якщо ці взаємини складаються позитивно, якщо уміє з ними спілкуватися, нікого не ображаючи і не ображаючись на інших, то, вважаємо, що і в майбутньому ця дитина буде тягнутися до людей і вільно себе почувати у спілкуванні з ними.

Провідну роль у процесі формування доброзичливості у дітей дошкільного віку відіграє вихователь. Відповідно успішність цього процесу залежить від рівня «фахової підготовки нової генерації майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, їхньої готовності виявляти світоглядну позицію, особистісні переконання, творчі здібності, професійну гнучкість, здатність сприяти набуттю кожною дитиною соціального досвіду та навичок міжособистісної взаємодії» [1, с.8].

Питання психолого-педагогічного фахового становлення майбутнього вихователя в умовах ЗВО є предметом значної кількості сучасних досліджень, зокрема таких науковців як Л. Артемова, Г. Бєленька, А. Богуш, З. Борисова, Н. Гавриш, О. Гомонюк, І. Дичківська, Л. Зданевич, Л. Загородня, Н. Денисенко, О. Доманюк, Є. Карпова, О. Кононко, К. Крутій, Н. Лисенко, М. Машовець, С. Нечай, М. Олійник, І. Онищук, З. Плохій, Г. Сухорукова, Т. Танько та ін.

Підготовку майбутніх вихователів до формування доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку розглядаємо як цілеспрямований процес формування професійної компетентності майбутніх вихователів шляхом опанування ними загальними та спеціальними знаннями, оволодіння практичними уміннями і навичками.

З цією метою варто:

- у зміст і методи викладання дисциплін «Педагогіка дошкільна», «Психологія дитяча», «Виховання та навчання дітей у різновікових групах»,

фахових методик включити проблемні лекції, воркшопи, дискусії, дебати, кейс-методи, технології портфоліо, проведення індивідуальних консультацій;

- включити дані питання в плани лабораторних, практичних, семінарських занять, практикумів, самостійних завдань; написання рефератів, підготовка індивідуальних науково-дослідницьких завдань і курсових робіт з даної проблеми ).

Особливо цінним для нашої роботи є результати наукового дослідження О.Доманюк, якою «задля особистісно-професійного зростання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, розвитку їхніх ціннісних орієнтацій та підготовки до формування доброзичливості дітей старшого дошкільного віку було забезпечене створення ціннісного середовища ЗВО засобами доброзичливого спілкування та взаємодії як найвищої моральної чесноти.

Із цією метою було використано такі форми і методи роботи:

- тренінги: «Добро починається з тебе», «Доброзичливий педагог – доброзичливі діти», «Як ми сприймаємо себе?», «Дорога до себе як педагога», «Доброзичливе спілкування – основа гуманності», «Разом творимо добро»;
- волонтерські заходи: «Чужих дітей не буває», «День спонтанного вияву доброти», «Добрий Ангел на тиждень» тощо;
- позааудиторне спілкування (консультації, екскурсії, подорожі, дозвілля);
- ведення щоденників самопізнання;
- складання програми самовдосконалення «Я – доброзичлива людина»;
- організація спільної діяльності студентів і викладача» [2, с.43].

Отже, особливості підготовки майбутніх вихователів до формування доброзичливості у дітей дошкільного віку ґрунтуються на активній навчальній діяльності студентів, умінні творчо мислити, становленні відповідних особистісних ціннісних орієнтацій, відповідної позитивної професійної мотивації.

### Література

1. Доманюк О.М. Підготовка майбутніх вихователів до формування доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку, авт... дис. канд. пед. наук, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, Україна, 2019. 24 с.
2. Доманюк О.М. Створення ціннісного середовища закладу вищої освіти як умова особистісно-професійного зростання майбутніх вихователів. Український педагогічний журнал . 2021. № 2.

УДК 802.0:37-5

ЗУБ Н.  
Мукачівський державний університет

## ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО-КОМПЕНСАТОРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Компенсаторна компетенція є компонентом комунікативної компетентності і гарантує задовільне іншомовне спілкування при недостатності знання мовних засобів, а також, недостатності мовного і соціального досвіду спілкування в іншомовному середовищі [3, с. 97].



# МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: [www.msu.edu.ua](http://www.msu.edu.ua)

E-mail: [info@msu.edu.ua](mailto:info@msu.edu.ua), [pr@mail.msu.edu.ua](mailto:pr@mail.msu.edu.ua)

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>